

Bouwstenen Beleidstool Mediawijsheid

Printable

Sexting

Kwaliteit

Afspraken op school

Onze school heeft duidelijke afspraken rond sexting. Deze zijn gekend en gedragen bij zowel leerlingen als leraren.

- Is er een gekende en gedragen gedragscode voor leerlingen?
- Zijn de afspraken voor leerlingen geformuleerd vanuit de waarden van de school?
- Is de aanpak bij een problematisch geval van sexting gekend bij leerlingen en leraren?

Sexting

Kwaliteit

Partners en experts

Onze school bouwt een netwerk uit van schoolnabije en externe partners, waarop je zo nodig een beroep kan doen.

Wat willen we bereiken met dit netwerk?

- Ideeën uitwisselen
- Elkaar ondersteunen
- Ingrijpen bij probleemsituaties

Wie willen we hierbij betrekken?

- Bv. preventiemedewerkers, lokale politie voor ernstige incidenten, CLB-medewerkers, de scholengemeenschap, ...)

*Heb je als school nood aan experts?
Raadpleeg het dossier Sexting op de website www.mediawijs.be.*

Sexting

Kwaliteit

Werkgroep

Onze school heeft een werkgroep die werkt rond sexting. Deze volgt de afspraken op en evalueert de stand van zaken over sexting op school.

- Is de werkgroep divers (leerlingen, leraren, leerlingenbegeleiding, directie, ouders, ...)?
- Wie wordt de verantwoordelijke van de werkgroep?
- Is de verantwoordelijke ook het aanspreekpunt voor leraren en leerlingen?
- Weet de werkgroep wat er van hen verwacht wordt?

Sexting

Kwaliteit

Aanspreekpunt

Onze school heeft een aanspreekpunt dat weet hoe je moet omgaan met sexting en dat leerlingen, leerkrachten, ouders en andere schoolactoren kan bijstaan bij vragen of problemen. Het aanspreekpunt is er niet alleen voor slachtoffers, maar ook voor omstaanders (getuigen) én daders.

- Welke taken heeft het aanspreekpunt op school?
- Welke expertise heeft het aanspreekpunt nodig? Wie heeft die expertise op school?
- Is het aanspreekpunt door iedereen gekend in de school?
- Is er een laagdrempelige, anonieme manier om het aanspreekpunt te bereiken (bv. een specifiek e-mailadres en/of postbus)?
- Heeft die persoon een mandaat om snel beslissingen te nemen?
- Zijn er verschillende aanspreekpunten per graad?

Sexting

Kwaliteit

Schoolbevragingen

Onze school organiseert op regelmatige tijdstippen één of meer schoolbevragingen om de vinger aan de pols te houden. We bevragen verschillende actoren zoals leerlingen, leraren, ouders, ... en organiseren reflectiemomenten, focusgroepen, vragenlijsten, debatten met leerlingen, ...

Zorg voor een veilige omgeving, pols naar volgende onderwerpen en analyseer de antwoorden:

- Heb je al eens een sext gekregen?
- Heb je al eens een sext gestuurd?
- Ben je al eens onder druk gezet om een sext te sturen?
- Heb je al eens een sext doorgestuurd?
- Hoe vaak doe je aan sexting?

Meer inspiratie nodig?
Raadpleeg het Apestaartjarenonderzoek op de website www.mediawijs.be.

Sexting

Preventie

Integratie in schoolactiviteiten

Onze school integreert het thema sexting zoveel mogelijk in de schoolactiviteiten. Extra lessen rond het thema worden aangemoedigd door onze school om sexting op die manier bespreekbaar te maken. Onze school investeert in acties om rond het thema te werken.

Sexting

Preventie

Vorming voor leerlingen

Onze school voorziet vormingen over sexting voor de leerlingen om hen te informeren en sensibiliseren.

In het dossier Sexting op de website www.mediawijs.be vind je een overzicht van organisaties waar je terecht kan.

Sexting

Preventie

Basiskennis voor leerlingen

Onze leerlingen beschikken over een basiskennis over sexting en online seksualiteitsbeleving.

- Weten leerlingen wat sexting is?
- Weten leerlingen hoe ze op een veilige manier aan sexting doen?
- Weten leerlingen wat de risico's zijn van sexting?
- Weten leerlingen hoe ze moeten reageren bij problemen rond sexting (als slachtoffer en/of omstaander)?
- Kennen leerlingen het wettelijke kader rond sexting?
- Zijn hulporganisaties rond sexting gekend?

Meer informatie vind je in het dossier Sexting op de website www.mediawijs.be.

Sexting

Preventie

Basiskennis voor leraren

Onze leraren beschikken over een basiskennis over sexting en online seksualiteitsbeleving. Ze zijn zich bewust van de positieve en negatieve aspecten die sexting met zich meebrengt. Onze leraren kunnen deze kennis goed inzetten in hun dagelijks handelen op school.

- Weten de leden van het schoolteam wat sexting is?
- Begrijpen de leden van het schoolteam waarom leerlingen aan sexting doen?
- Weten leraren hoe ze in gesprek gaan met leerlingen over sexting?
- Weten leraren hoe ze moeten reageren op een sextingincident?
- Zijn hulporganisaties rond sexting gekend?

Meer informatie vind je in het dossier Sexting op de website www.mediawijs.be.

Sexting

Preventie

Ouderbetrokkenheid

Onze school informeert en sensibiliseert ouders over sexting. Ze betreft hen actief bij het thema op school.

- Komt het thema sexting aan bod op ouderavonden?
- Wordt de ouderraad betrokken bij acties rond het thema?
- Weten ouders waar ze terecht kunnen op school met vragen over het thema?

Sexting

Preventie

Richtlijnen ter detectie

Omstanders herkennen signalen die mogelijk wijzen op een problematische sextingsituatie.

- Toon interesse in het mediagebruik van de leerlingen. Creëer gespreksmomenten en nodig hen uit tot reflectie en debat.
- Kunnen de leden van het schoolteam zich voldoende inleven in de leefwereld van leerlingen?
- Zijn de leden van het schoolteam gekend met de zes criteria van grensoverschrijdend gedrag?

Meer informatie vind je in het dossier Sexting op de website www.mediawijs.be.

Sexting

Preventie

Bijscholingen voor leraren

Onze leraren beschikken over een basiskennis over sexting en online seksualiteitsbeleving. Ze zijn zich bewust van de positieve en negatieve aspecten die sexting met zich meebrengt. Onze leraren kunnen deze kennis goed inzetten in hun dagelijks handelen op school.

- Weten de leden van het schoolteam wat sexting is?
- Begrijpen de leden van het schoolteam waarom leerlingen aan sexting doen?
- Weten leraren hoe ze in gesprek gaan met leerlingen over sexting?
- Weten leraren hoe ze moeten reageren op een sextingincident?
- Zijn hulporganisaties rond sexting gekend?

Meer informatie vind je in het dossier Sexting op de website www.mediawijs.be.

Sexting

Preventie

Peer-to-peer ondersteuning

Onze leraren zetten in op het versterken van de positieve omgang tussen de leerlingen in hun klas. Dit kan kaderen binnen bestaande initiatieven op school. De leerlingen worden gestimuleerd om elkaar tips te geven en te ondersteunen.

- Zijn er peter-meterinitiatieven op school?
- Zijn er vertrouwensleerlingen waarbij andere leerlingen te rade kunnen gaan?
- Wordt er in de school gewerkt aan samenwerkingsvaardigheden tussen de leerlingen?

Sexting

Preventie

Herstelgericht werken

Ons schoolteam heeft de nodige kennis, vaardigheden en attitudes om problematische situaties van sexting aan te pakken. Wanneer er zich een incident voordoet, heeft onze school richtlijnen om hiermee aan de slag te gaan. Deze richtlijnen omvatten hoe je het best met de ouders, slachtoffers, omstanders en ouders omgaat.

Raadpleeg het dossier Sexting op de website www.mediawijs.be om te bekijken hoe je best als school reageert op een incident.

Sexting

Reactie

Meldingsoverzicht/ dossier bijhouden

Onze school registreert alle problemen en meldingen rond sexting en houdt bij hoe hiermee is omgegaan. Dit kan helpen bij toekomstige incidenten.

Hou er rekening mee dat niet elk lid van het schoolteam over alle informatie hoeft te beschikken. Het waarborgen van privacy is uitermate belangrijk.

Sexting

Reactie

Interne communicatie

Onze school maakt duidelijke afspraken over de manier waarop de interne communicatie het best verloopt, zodat iedereen op dezelfde manier reageert op een incident.

Hou er rekening mee dat niet elk lid van het schoolteam over alle informatie hoeft te beschikken. Het waarborgen van privacy is uitermate belangrijk.

- Worden alle betrokken leden van het schoolteam op de hoogte gebracht?
- Is de leerlingenbegeleiding op de hoogte?
- Op welke manier verloopt de interne communicatie?
- Welke richtlijnen hebben we voor het voeren van interne communicatie?

Sexting

Reactie

Communicatie met ouders/externen

Onze school maakt afspraken wie de communicatieverantwoordelijke is bij een incident naar externen toe. Dit zijn ouders, media, scholengemeenschap, ...

- Welke externen willen we bereiken?
- Is het voor alle leden van het schoolteam duidelijk hoe we als school extern wensen te communiceren?
- Wordt enkel de noodzakelijke informatie gedeeld met de ouders, met aandacht voor privacy?
- Is externe communicatie wel noodzakelijk naargelang de ernst van het incident?
- Wie wordt aangeduid als contactpersoon voor externen?

Sexting

Reactie

Evaluatie van het proces

Onze school evalueert hoe een problematische sextingsituatie werd aangepakt. Betrek zoveel mogelijk betrokken actoren.

- Wat kunnen we in de toekomst beter vermijden?
- Wat kon beter worden aangepakt?
- Wat werd goed aangepakt?
- Welke acties of aanpassingen zijn nodig in het beleidsplan?
- Hoe voelen betrokkenen zich bij de manier waarop de situatie werd aangepakt?

Sexting

Reactie

Communicatie met leerlingen

Onze school reageert duidelijk en respectvol naar leerlingen bij problematische gevallen van sexting. Dit gebeurt door een vertrouwenspersoon, de titularis, directie, ... Leerlingen krijgen te horen waarom en welk gedrag wel of niet oké is.

- Worden er duidelijke en correcte acties en reacties gecommuniceerd naar het slachtoffer?
- Worden er duidelijke en correcte acties en reacties gecommuniceerd naar de dader(s)?
- Worden er duidelijke en correcte acties en reacties gecommuniceerd naar de omstaanders (getuigen)?
- Is het nodig om ook op een breder niveau te communiceren naar leerlingen (bv. de volledige klasgroep)?

Sexting

Reactie

Nazorg

Onze school zorgt voor een systematische hulpverlening voor leerlingen na een sextingincident. Hierbij schenken we aandacht aan de weerbaarheid van de leerling(en) en leerkrachten. Er wordt een gesprek aangegaan met de betrokkenen na het incident.

- Hoe voelt het slachtoffer zich op dit moment?
- Hoe is het slachtoffer met de situatie omgegaan?
- Welke impact heeft het incident gehad op de persoon?
- Is er doorverwijzing nodig naar professionele hulpverlening?

Afspraken op school

Onze school heeft duidelijke afspraken rond cyberpesten. Deze zijn gekend en gedragen bij zowel leerlingen als leraren.

- Is er een gekende en gedragen gedragscode voor leerlingen?
- Zijn de afspraken voor de leerlingen geformuleerd vanuit de waarden van de school?
- Is de aanpak in het geval van cyberpesten gekend bij leerlingen en leraren?

Partners en experts

Onze school bouwt een netwerk uit van schoolnabije en externe partners, waarop je zo nodig een beroep kan doen.

Wat willen we met dit netwerk bereiken?

- Ideeën uitwisselen
- Elkaar ondersteunen
- Ingrijpen bij probleemsituaties
- ...

Wie willen we hierbij betrekken?

- (bv. preventiemedewerkers, lokale politie, CLB-medewerkers, de scholengemeenschap, ...)

*Heb je als school nood aan experts?
Raadpleeg het dossier Cyberpesten op de website www.medawijs.be.*

Werkgroep

Onze school heeft een werkgroep die werkt rond cyberpesten. Deze volgt de afspraken op en evalueert de stand van zaken over cyberpesten op school.

- Is de werkgroep divers (leerlingen, leraren, leerlingenbegeleiding, directie, ouders, ...)?
- Wie wordt de verantwoordelijke van de werkgroep?
- Is de verantwoordelijke ook het aanspreekpunt voor leraren en leerlingen?
- Weet de werkgroep wat er van hen verwacht wordt?

Aanspreekpunt

Onze school heeft een aanspreekpunt dat weet hoe je moet omgaan met cyberpesten en dat leerlingen, leerkrachten, ouders en andere schoolactoren kan bijstaan bij vragen of problemen. Het aanspreekpunt is er niet alleen voor slachtoffers, maar ook voor omstanders (getuigen) én daders.

- Welke taken heeft het aanspreekpunt op school?
- Welke expertise heeft het aanspreekpunt nodig? Wie heeft die expertise op school?
- Is het aanspreekpunt door iedereen gekend in de school?
- Is er een laagdrempelige, anonieme manier om het aanspreekpunt te bereiken (bv. een specifiek e-mailadres en/of postbus)?
- Heeft die persoon een mandaat om snel beslissingen te nemen?
- Zijn er verschillende aanspreekpunten per graad?

Cyberpesten

Kwaliteit

Schoolbevragingen

Onze school organiseert op regelmatige tijdstippen één of meer schoolbevragingen om de omvang van bepaalde problemen na te gaan. We bevragen verschillende actoren zoals leerlingen, leraren, ouders, ... en organiseren reflectiemomenten, focusgroepen, vragenlijsten, debatten met leerlingen, ...

Zorg voor een veilige omgeving, pols naar volgende onderwerpen en analyseer de antwoorden.

- Heeft iemand je al eens een kwetsend bericht gestuurd?
- Werd je al eens uitgesloten online?
- Wat kan de school doen om cyberpesten tegen te gaan?
- Heb je al eens zelf gecyberpest?
- Heb je al eens melding gedaan van een peestsituatie? Zo ja, weet je waar je terecht kan?

Meer inspiratie nodig? Raadpleeg het Apestaartjarenonderzoek op de website www.mediawijs.be.

Cyberpesten

Preventie

Integratie in schoolactiviteiten

Onze school integreert het thema cyberpesten zoveel mogelijk in de schoolactiviteiten. Extra lessen rond het thema worden aangemoedigd door de school om cyberpesten op die manier bespreekbaar te maken. De school investeert in acties om rond het thema te werken.

Cyberpesten

Preventie

Vorming voor leerlingen

Onze school voorziet vormingen over cyberpesten voor de leerlingen om hen te informeren en sensibiliseren.

In het dossier *Cyberpesten* op www.mediawijs.be vind je een overzicht van organisaties waar je terecht kan.

Cyberpesten

Preventie

Basiskennis voor leerlingen

Onze leerlingen beschikken over een basiskennis over cyberpesten en de mogelijke gevolgen.

- Weten leerlingen wat cyberpesten is?
- Kennen leerlingen de verschillende vormen van cyberpesten?
- Weten leerlingen hoe ze moeten reageren bij een cyberpestincident (zowel slachtoffer als omstaander)?
- Kennen leerlingen de mogelijke gevaren die verbonden zijn aan cyberpesten?
- Zijn hulporganisaties rond cyberpesten gekend?

Meer informatie vind je in het dossier *Cyberpesten* op de website www.mediawijs.be.

Cyberpesten

Preventie

Basiskennis voor leraren

Onze leraren beschikken over een basiskennis over cyberpesten. Ze zijn zich bewust van de negatieve aspecten die cyberpesten met zich meebrengt. Onze leraren kunnen deze kennis goed inzetten in hun dagelijks handelen op school.

- Weten de leden van het schoolteam wat cyberpesten is?
- Begrijpen de leden van het schoolteam hoe cyberpesten verschilt van klassiek pesten?
- Weten leraren hoe ze in gesprek moeten gaan met leerlingen over cyberpesten?
- Weten leraren hoe ze moeten reageren op een cyberpestincident?
- Zijn hulporganisaties rond cyberpesten gekend?

Meer informatie vind je in het dossier Cyberpesten op de website www.mediawijs.be.

Cyberpesten

Preventie

Ouderbetrokkenheid

Onze school informeert en sensibiliseert ouders over cyberpesten. Ze betreft hen actief bij het thema op school.

- Komt het thema cyberpesten aan bod op ouderavonden?
- Wordt de ouderraad betrokken bij acties rond het thema?
- Weten ouders waar ze terecht kunnen op school met vragen over het thema?

Cyberpesten

Preventie

Richtlijnen ter detectie

Omstanders herkennen signalen die mogelijk wijzen op pestgedrag.

- Tekenen van depressie, woede, stress of angst
- Dalende schoolresultaten
- Minder zin om naar school te gaan
- Een minder intensieve omgang met vrienden
- Een plotselinge daling van het gebruik van internet of andere online communicatiemiddelen

Meer informatie vind je in het dossier Cyberpesten op de website www.mediawijs.be.

Cyberpesten

Preventie

Bijscholingen voor leraren

Onze school zet doelgericht in op de professionalisering over cyberpesten bij het schoolteam.

- Zijn er vaste momenten ingepland voor collega's om vragen over cyberpesten te bespreken?
- Betrekken we het volledige schoolteam bij de professionalisering? En zo ja, hoe?
- Welke topics over cyberpesten moeten zeker behandeld worden bij leraren in een bijscholing?
- Is er aandacht voor cyberpesten op inspiratiedagen of pedagogische studiedagen?
- Worden beginnende leraren op de hoogte gebracht van regels en richtlijnen omtrent cyberpesten?

Cyberpesten

Preventie

Peer-to-peer ondersteuning

Onze leraren zetten in op het versterken van de positieve omgang tussen de leerlingen in hun klas. Dit kan kaderen binnen bestaande initiatieven op school. De leerlingen worden gestimuleerd om elkaar tips te geven en te ondersteunen.

- Zijn er peer-to-peer initiatieven op school?
- Zijn er vertrouwensleerlingen waarbij andere leerlingen te rade kunnen gaan?
- Wordt er in de school gewerkt aan samenwerkingsvaardigheden tussen de leerlingen?

Cyberpesten

Reactie

Meldingsoverzicht/ dossier bijhouden

Onze school registreert alle problemen en meldingen rond cyberpesten en houdt bij hoe hiermee is omgegaan. Dit kan helpen bij toekomstige incidenten.

Hou er rekening mee dat niet elk lid van het schoolteam over alle informatie hoeft te beschikken. Het waarborgen van privacy is uitermate belangrijk.

Cyberpesten

Reactie

Herstelgericht werken

Ons schoolteam heeft de nodige kennis, vaardigheden en attitudes om cyberpesten aan te pakken. Wanneer er zich een incident voordoet, heeft onze school richtlijnen om hiermee aan de slag te gaan. Deze richtlijnen omvatten hoe je het best met de daders, slachtoffers, omstanders en ouders omgaat.

Raadpleeg het dossier Cyberpesten op de website www.mediawijs.be om te bekijken hoe je best als school reageert op een incident.

Cyberpesten

Reactie

Interne communicatie

Onze school maakt duidelijke afspraken over de manier waarop de interne communicatie het best verloopt, zodat iedereen op dezelfde manier reageert op een incident.

Hou er rekening mee dat niet elk lid van het schoolteam over alle informatie hoeft te beschikken. Het waarborgen van privacy is uitermate belangrijk.

- Worden alle betrokken leden van het schoolteam op de hoogte gebracht?
- Is de leerlingenbegeleiding op de hoogte?
- Op welke manier verloopt de interne communicatie?
- Welke richtlijnen hebben we voor het voeren van interne communicatie?

Cyberpesten

Reactie

Communicatie met ouders/externen

Onze school maakt afspraken wie de communicatie-verantwoordelijke is bij een incident naar externen toe. Dit zijn ouders, media, scholengemeenschap, ...

- Welke externen willen we bereiken?
- Is het voor alle leden van het schoolteam duidelijk hoe we als school extern wensen te communiceren?
- Wordt enkel de noodzakelijke informatie gedeeld met de ouders met aandacht voor privacy?
- Is externe communicatie wel noodzakelijk naargelang de ernst van het incident?
- Wie wordt aangeduid als contactpersoon voor externen?

Cyberpesten

Reactie

Evaluatie van het proces

Onze school evalueert hoe een problematische cyberpeestsituatie werd aangepakt. Betrek zoveel mogelijk betrokken actoren.

- Wat kunnen we in de toekomst beter vermijden?
- Wat kon beter worden aangepakt?
- Wat werd goed aangepakt?
- Welke acties of aanpassingen zijn nodig in het beleidsplan?
- Hoe voelen betrokkenen zich bij de manier waarop de situatie werd aangepakt?

Cyberpesten

Reactie

Communicatie met leerlingen

Onze school reageert duidelijk en respectvol naar leerlingen bij een cyberpeestincident. Dit gebeurt door een vertrouwenspersoon, de titularis, directie, ... Leerlingen krijgen te horen waarom en welk gedrag niet oké is.

- Worden er duidelijke en correcte acties en reacties gecommuniceerd naar het slachtoffer?
- Worden er duidelijke en correcte acties en reacties gecommuniceerd naar de dader(s)?
- Worden er duidelijke en correcte acties en reacties gecommuniceerd naar de omstaanders (getuigen)?
- Is het nodig om ook op een breder niveau te communiceren naar leerlingen (bv. de volledige klasgroep)?

Cyberpesten

Reactie

Nazorg

Onze school zorgt voor een systematische hulpverlening voor leerlingen na een cyberpeestincident. Hierbij schenken we aandacht aan de weerbaarheid van de leerling(en) en leerkrachten. Er wordt een gesprek aangegaan met de betrokkenen na het incident.

- Hoe voelt het slachtoffer zich op dit moment?
- Hoe is het slachtoffer met de situatie omgegaan?
- Welke impact heeft het incident gehad op de persoon?
- Is er doorverwijzing nodig naar professionele hulpverlening?

Portret- en auteursrecht

Kwaliteit

Afspraken op school

Onze school heeft duidelijke afspraken rond portret- en auteursrecht. Het beleid is gekend en gedragen bij zowel leerlingen als leraren.

- Is er een gekende en gedragen gedragscode voor leerlingen?
- Zijn de afspraken geformuleerd vanuit de visie op portret- en auteursrecht?
- Is de aanpak bij schending van portret- en auteursrecht gekend bij leerlingen en leraren?

Portret- en auteursrecht

Kwaliteit

Partners en experts

Onze school bouwt een netwerk uit van schoolnabije en externe partners waarop je zo nodig een beroep kan doen.

Wat willen we bereiken met dit netwerk?

- Ideeën uitwisselen
- Elkaar ondersteunen
- Ingrijpen bij probleemsituaties

Wie willen we hierbij betrekken?

- (bv. preventied medewerkers, lokale politie, experts, ICT-deskundigen, de scholengemeenschap, ...)

Heb je als school nood aan experts? Raadpleeg het dossier Auteursrecht op de website www.mediawijs.be.

Portret- en auteursrecht

Kwaliteit

Werkgroep

Onze school heeft een werkgroep die werkt rond portret- en auteursrecht. Deze volgt de afspraken op en evalueert de stand van zaken over portret- en auteursrecht op school.

- Is de werkgroep divers (leerlingen, leraren, leerlingenbegeleiders, directie, ouders, ...)?
- Wie wordt de verantwoordelijke van de werkgroep?
- Is de verantwoordelijke ook het aanspreekpunt voor leraren en leerlingen?
- Weet de werkgroep wat er van hen verwacht wordt?

Portret- en auteursrecht

Kwaliteit

Aanspreekpunt

Onze school heeft een aanspreekpunt dat weet hoe portret- en auteursrecht werkt en dat leerlingen, leerkrachten en ouders kan bijstaan bij vragen of problemen.

- Welke taken heeft het aanspreekpunt op school?
- Welke expertise heeft het aanspreekpunt nodig? Wie heeft die expertise op school?
- Is het aanspreekpunt door iedereen gekend in de school?
- Is er een laagdrempelige, anonieme manier om het aanspreekpunt te bereiken (bv. een specifiek e-mailadres en/of postbus)?
- Heeft die persoon een mandaat om snel beslissingen te nemen?
- Zijn er verschillende aanspreekpunten per graad?

Portret- en auteursrecht

Kwaliteit

Schoolbevragingen

Onze school organiseert op regelmatige tijdstippen één of meer schoolbevragingen om de vinger aan de pols te houden. We bevragen verschillende factoren zoals leerlingen, leraren, ouders, ... en organiseren reflectiemomenten, focusgroepen, vragenlijsten, debatten met leerlingen, ...

Zorg voor een veilige omgeving, pols naar volgende onderwerpen en analyseer de antwoorden.

- Wie wil niet op foto's van de school staan?
- Vraag jij altijd toestemming als je een foto neemt of post van iemand anders?
- Postte iemand al eens een foto van jou online terwijl je dit eigenlijk niet zo tof vond?
- Heb je al eens plagiaat gepleegd?

Meer inspiratie nodig? Raadpleeg het dossier Auteursrecht op de website www.mediawijs.be.

Portret- en auteursrecht

Preventie

Integratie in schoolactiviteiten

Onze school integreert het thema portret- en auteursrecht zoveel mogelijk in de schoolactiviteiten. Extra lessen over deze twee onderwerpen worden aangemoedigd door de school. De school investeert in acties die rond het thema werken.

Portret- en auteursrecht

Preventie

Vorming voor leerlingen

Onze school voorziet vormingen over portret- en auteursrecht voor de leerlingen om hen te informeren en te sensibiliseren.

In het dossier Auteursrecht op www.mediawijs.be vind je een overzicht van organisaties waar je terecht kan.

Portret- en auteursrecht

Preventie

Basiskennis voor leerlingen

Onze leerlingen beschikken over een basiskennis over portret- en auteursrecht en de mogelijke gevolgen wanneer de rechten geschonden worden.

- Weten leerlingen wat portret- en auteursrecht is?
- Weten leerlingen hoe ze correct verwijzen naar een bron?
- Weten leerlingen wat ze moeten doen als er ongevraagd een foto van hen online komt?
- Kennen leerlingen de risico's die verbonden zijn aan het schenden van auteurs- en portretrecht?
- Weten leerlingen waar ze rechtenvrij beeldmateriaal kunnen terugvinden?

Meer informatie vind je in het dossier Auteursrecht op www.mediawijs.be.

Portret- en auteursrecht

Preventie

Basiskennis voor leraren

Onze leraren beschikken over een basiskennis over portret- en auteursrecht. Ze zijn zich bewust van de schoolregels en wetgeving rond het thema. Onze leraren kunnen deze kennis goed inzetten in hun dagelijks handelen op school.

- Weten de leden van het schoolteam wat portret- en auteursrecht is en waarom dit belangrijk is?
- Weten de leden van het schoolteam hoe ze correct bronnen gebruiken en hiernaar verwijzen?
- Kennen leraren de educatieve uitzonderingen?
- Weten leraren hoe ze in gesprek gaan met leerlingen over portret- en auteursrecht en hoe ze moeten reageren op een incident.

Meer informatie vind je in het dossier Auteursrecht op de website www.mediawijs.be.

Portret- en auteursrecht

Preventie

Bijscholingen voor leraren

Onze school zet doelgericht in op professionalisering over portret- en auteursrecht bij het schoolteam.

- Zijn er vaste momenten ingepland voor collega's om vragen over portret- en auteursrecht te bespreken?
- Betrekken we het volledige schoolteam bij de professionalisering? En zo ja, hoe?
- Welke topics over portret- en auteursrecht moeten zeker behandeld worden bij leraren in een bijscholing?
- Is er aandacht voor portret- en auteursrecht op inspiratiedagen of pedagogische studiedagen?
- Worden beginnende leraren op de hoogte gebracht van regels en richtlijnen omtrent portret- en auteursrecht?

Portret- en auteursrecht

Preventie

Ouderbetrokkenheid

Onze school informeert en sensibiliseert ouders over portret- en auteursrecht. Ze betreft hen actief bij het thema op school.

- Komt het thema portret- en auteursrecht aan bod op ouderavonden?
- Wordt de ouderraad betrokken bij acties rond het thema?
- Weten ouders waar ze terecht kunnen op school met vragen over het thema?

Portret- en auteursrecht

Reactie

Herstelgericht werken

Ons schoolteam heeft de nodige kennis, vaardigheden en attitudes om problematische situaties rond portret- en auteursrecht aan te pakken. Wanneer er zich een incident voordoet, heeft onze school richtlijnen om hiermee aan de slag te gaan.

Raadpleeg het dossier Auteursrecht op de website www.mediawijs.be om te bekijken hoe je best als school reageert op een incident.

Portret- en auteursrecht

Reactie

Meldingsoverzicht/ dossier bijhouden

Onze school registreert alle problemen en meldingen rond portret- en auteursrecht en houdt bij hoe hiermee is omgegaan. Dit kan helpen bij toekomstige incidenten.

Hou er rekening mee dat niet elk lid van het schoolteam over alle informatie hoeft te beschikken. Het waarborgen van privacy is uitermate belangrijk.

Portret- en auteursrecht

Reactie

Interne communicatie

Onze school maakt duidelijke afspraken over de manier waarop de interne communicatie het best verloopt, zodat iedereen op dezelfde manier reageert op een incident.

Hou er rekening mee dat niet elk lid van het schoolteam over alle informatie hoeft te beschikken. Het waarborgen van privacy is uitermate belangrijk.

Portret- en auteursrecht

Reactie

Communicatie met ouders en externen

Onze school maakt afspraken wie de communicatie-verantwoordelijke is bij een incident naar externen toe. Dit zijn ouders, media, scholengemeenschap, ...

Portret- en auteursrecht

Reactie

Communicatie met leerlingen

Onze school reageert duidelijk en respectvol naar leerlingen bij een incident over portret- en auteursrecht. Dit gebeurt door een vertrouwenspersoon, de titularis, directie, ... Leerlingen krijgen te horen waarom en welk gedrag niet oké is.

- Welke externen willen we bereiken?
- Is het voor alle leden van het schoolteam duidelijk hoe we als school extern wensen te communiceren?
- Wordt enkel de noodzakelijke informatie gedeeld met de ouders met aandacht voor privacy?
- Is externe communicatie wel noodzakelijk naargelang de ernst van het incident?
- Wie wordt aangeduid als contactpersoon voor externen?

- Worden alle betrokken leden van het schoolteam op de hoogte gebracht?
- Is de leerlingenbegeleiding op de hoogte?
- Op welke manier verloopt de interne communicatie?
- Welke richtlijnen hebben we voor het voeren van interne communicatie?

- Worden er duidelijke acties en reacties gecommuniceerd naar de betrokkenen?
- Is het nodig om ook op een breder niveau te communiceren naar leerlingen (bv. de volledige klasgroep)?

Portret- en auteursrecht

Reactie

Evaluatie van het proces

Onze school evalueert hoe een schending van het portret- en/of auteursrecht werd aangepakt. Betrek zoveel mogelijk betrokken actoren.

- Wat kunnen we in de toekomst beter vermijden?
- Wat kon beter worden aangepakt?
- Wat werd goed aangepakt?
- Welke acties of aanpassingen zijn nodig in het beleidsplan?
- Hoe voelen betrokkenen zich bij de manier waarop de situatie werd aangepakt?

Portret- en auteursrecht

Reactie

Nazorg

Onze school zorgt voor een systematische hulpverlening voor leerlingen na een incident rond portret- en auteursrecht. Hierbij schenken we aandacht aan de weerbaarheid van de leerling(en) en leerkrachten. Er wordt een gesprek aangegaan met de betrokkenen na het incident.

- Hoe voelt het slachtoffer zich op dit moment?
- Hoe is het slachtoffer met de situatie omgegaan?
- Welke impact heeft het incident gehad op de persoon?
- Is er doorverwijzing nodig naar professionele hulpverlening?

Online identiteit

Kwaliteit

Afspraken op school

Onze school heeft duidelijke afspraken rond online identiteit. Deze zijn gekend en gedragen bij zowel leerlingen als leraren.

- Is er een gekende en gedragen gedragscode voor leerlingen?
- Zijn de afspraken geformuleerd vanuit de visie op portret- en auteursrecht?
- Is de aanpak bij schending van portret- en auteursrecht gekend bij leerlingen en leraren?

Online identiteit

Kwaliteit

Werkgroep

Onze school heeft een werkgroep die werkt rond online identiteit. Deze volgt de afspraken op en evalueert de stand van zaken over online identiteit op school.

- Is de werkgroep divers (leerlingen, leraren, leerlingenbegeleiding, directie, ouders, ...)?
- Wie wordt de verantwoordelijke van de werkgroep?
- Is de verantwoordelijke ook het aanspreekpunt voor leraren en leerlingen?
- Weet de werkgroep wat er van hen verwacht wordt?

Online identiteit

Kwaliteit

Partners en experts

Onze school bouwt een netwerk uit van schoolnabije, externe partners, waarop je zo nodig een beroep kan doen.

Wat willen we bereiken met dit netwerk?

- Ideeën uitwisselen
- Elkaar ondersteunen
- Ingrijpen bij probleemsituaties

Wie willen we hierbij betrekken?

- Bv. preventiemedewerkers, lokale politie, CLB-medewerkers, de scholengemeenschap, ...)

Heb je als school nood aan experts? Raadpleeg het dossier Sociale media op de website www.mediawijs.be.

Online identiteit

Kwaliteit

Schoolbevingingen

Onze school organiseert op regelmatige tijdstippen één of meer schoolbevingingen om de vinger aan de pols te houden. We bevingen verschillende actoren zoals leerlingen, leraren, ouders, ... en organiseren reflectiemomenten, focusgroepen, vragenlijsten, debatten met leerlingen, ...

Zorg voor een veiligeomgeving, pols naar volgende onderwerp- en analyseer de antwoorden.

- In welke mate komt je online identiteit overeen met je offline identiteit?
- Wat vind je van een WhatsApp-groep van de klas met de leraar?
- Doe je je online soms anders voor dan offline?
- Ben jij bevriend met een leerkracht/leerling op sociale media?
- Sta je soms stil bij de mogelijke gevolgen verbonden aan wat je online post?

Meer informatie vind je in het dossier Sociale media op de website www.mediawijs.be.

Online identiteit

Kwaliteit

Aanspreekpunt

Onze school heeft een aanspreekpunt dat het belang van online identiteit erkent en dat leerlingen, leerkrachten en ouders kan bijstaan bij vragen of problemen.

- Welke taken heeft het aanspreekpunt op school?
- Welke expertise heeft het aanspreekpunt nodig? Wie heeft die expertise op school?
- Is het aanspreekpunt door iedereen gekend in de school?
- Is er een laagdrempelige, anonieme manier om het aanspreekpunt te bereiken (bv. een specifiek e-mailadres en/of postbus)?
- Heeft die persoon een mandaat om snel beslissingen te nemen?
- Zijn er verschillende aanspreekpunten per graad?

Online identiteit

Preventie

Vorming voor leerlingen

Onze school voorziet vormingen over online identiteit voor de leerlingen met als doel hen te sensibiliseren.

In het dossier Sociale media op de website www.mediawijs.be vind je een overzicht van organisaties waar je terecht kan.

Online identiteit

Preventie

Integratie in de schoolactiviteiten

Onze school integreert het thema online identiteit zoveel mogelijk in de schoolactiviteiten. Extra lessen over het onderwerp worden aangemoedigd door de school. De school investeert in acties om rond het thema te werken.

Online identiteit

Preventie

Basiskennis voor leraren

Onze leraren beschikken over basiskennis over online identiteit. Ze zijn zich bewust van de regels. Onze leraren kunnen deze kennis goed inzetten in het dagelijks handelen op school.

- Weten de leden van het schoolteam wat een online identiteit is?
- Kennen leraren het belang van een online identiteit?
- Weten de leden van het schoolteam hoe ze een positieve online identiteit kunnen ontwikkelen?
- Weten de leden van het schoolteam wat de netiquette precies inhoudt?

Meer informatie vind je in het dossier Sociale media op de website www.mediawijs.be.

Online identiteit

Preventie

Basiskennis voor leerlingen

Onze leerlingen beschikken over basiskennis over online identiteit en zijn zich bewust van de regels.

- Weten leerlingen wat een online identiteit is?
- Kennen leerlingen het belang van een goede online identiteit?
- Weten leerlingen waarin een online identiteit verschilt van een offline identiteit?
- Kennen leerlingen hun eigen online identiteit?
- Weten de leerlingen wat de netiquette precies inhoudt?

Meer informatie vind je in het dossier Sociale media op de website www.mediawijs.be.

Online identiteit

Preventie

Ouderbetrokkenheid

Onze school informeert en sensibiliseert ouders over online identiteit. Ze betreft hen actief bij het thema op school.

- Komt het thema online identiteit aan bod op ouderavonden?
- Wordt de ouderraad betrokken bij acties rond het thema?
- Weten ouders waar ze terecht kunnen op school met vragen over het thema?

Online identiteit

Preventie

Bijscholingen voor leraren

Onze school zet doelgericht in op de professionalisering over online identiteit bij het schoolteam.

- Zijn er vaste momenten ingepland voor collega's om vragen over online identiteit te bespreken?
- Betrekken we het volledige schoolteam bij de professionalisering? En zo ja, hoe?
- Welke topics over online identiteit moeten zeker behandeld worden bij leraren in een bijscholing?
- Is er aandacht voor online identiteit op inspiratiedagen of pedagogische studiedagen?
- Worden beginnende leraren op de hoogte gebracht van regels en richtlijnen omtrent online identiteit?

Online identiteit

Reactie

Herstelgericht werken

Ons schoolteam heeft de nodige kennis, vaardigheden en attitudes om problematische situaties rond online identiteit aan te pakken. Wanneer er zich een incident voordoet, heeft onze school richtlijnen om hiermee aan de slag te gaan.

Raadpleeg het dossier Sociale media op de website www.mediawijs.be om te bekijken hoe je best als school reageert op een incident.

Online identiteit

Preventie

Peer-to-peer ondersteuning

Onze leraren zetten in op het versterken van de positieve omgang tussen de leerlingen in hun klas. Dit kan kaderen binnen bestaande initiatieven op school. De leerlingen worden gestimuleerd om elkaar tips te geven en te ondersteunen.

- Zijn er peter-meterinitiatieven op school?
- Zijn er vertrouwensleerlingen waarbij andere leerlingen te rade kunnen gaan?
- Wordt er in de school gewerkt aan samenwerkingsvaardigheden tussen de leerlingen?

Online identiteit

Reactie

Meldingsoverzicht

Onze school registreert alle problemen en meldingen rond online identiteit en houdt bij hoe hiermee is omgegaan. Dit kan helpen bij toekomstige incidenten.

Hou er rekening mee dat niet elk lid van het schoolteam over alle informatie hoeft te beschikken. Het waarborgen van privacy is uitermate belangrijk.

Online identiteit

Reactie

Interne communicatie

Onze school maakt duidelijke afspraken over de manier waarop de interne communicatie het best verloopt, zodat iedereen op dezelfde manier reageert op een incident.

Hou er rekening mee dat niet elk lid van het schoolteam over alle informatie hoeft te beschikken. Het waarborgen van privacy is uitermate belangrijk.

- Worden alle betrokken leden van het schoolteam op de hoogte gebracht?
- Is de leerlingenbegeleiding op de hoogte?
- Op welke manier verloopt de interne communicatie?
- Welke richtlijnen hebben we voor het voeren van interne communicatie?

Online identiteit

Reactie

Communicatie met leerlingen

Onze school reageert duidelijk en respectvol naar leerlingen bij een incident over online identiteit. Dit gebeurt door een vertrouwenspersoon, de titularis, directie, ... Leerlingen krijgen te horen waarom en welk gedrag niet oké is.

- Worden er duidelijke acties en reacties gecommuniceerd naar het slachtoffer?
- Worden er duidelijke en correcte acties en reacties gecommuniceerd naar de dader(s)?
- Worden er duidelijke en correcte acties en reacties gecommuniceerd naar de omstaanders (getuigen)?
- Is het nodig om ook op een breder niveau te communiceren naar leerlingen (bv. de volledige klasgroep)?

Online identiteit

Reactie

Communicatie met ouders/externen

Onze school maakt afspraken wie de communicatieverantwoordelijke is bij een incident naar externen toe. Dit zijn ouders, media, scholengemeenschap, ...

- Welke externen willen we bereiken?
- Is het voor alle leden van het schoolteam duidelijk hoe we als school extern wens te communiceren?
- Wordt enkel de noodzakelijke informatie gedeeld met de ouders met aandacht voor privacy?
- Is externe communicatie wel noodzakelijk naargelang de ernst van het incident?
- Wie wordt aangeduid als contactpersoon voor externen?

Online identiteit

Reactie

Evaluatie van het proces

Onze school evalueert hoe een problematische situatie rond online identiteit werd aangepakt. Betrek zoveel mogelijk betrokken actoren.

- Wat kunnen we in de toekomst beter vermijden?
- Wat kon beter worden aangepakt?
- Wat werd goed aangepakt?
- Welke acties of aanpassingen zijn nodig in het beleidsplan?
- Hoe voelen betrokkenen zich bij de manier waarop de situatie werd aangepakt?

Nazorg

Onze school zorgt voor een systematische hulpverlening voor leerlingen na een incident rond online identiteit. Hierbij schenken we aandacht aan de weerbaarheid van de leerling(en) en leerkrachten. Er wordt een gesprek aangegaan met de betrokkenen na het incident.

- Hoe voelt het slachtoffer zich op dit moment?
- Hoe is het slachtoffer met de situatie omgegaan?
- Welke impact heeft het incident gehad op de persoon?
- Is er doorverwijzing nodig naar professionele hulpverlening?

